

O proměně veřejného školství

Alena Tkadlečková se před lavice školáků dostala v devadesátých letech. V pohodové porevoluční atmosféře a s nadějí v další vývoj školství odešla na mateřskou a během několika dalších let vychovala čtyři děti. Následný nástup do školství ji však překvapil – od revoluce se nic podstatného nezměnilo. „Šla jsem tehdy na přednášku Jihlava mluví o vzdělávání, kde Ondřej Hausenblas mluvil o tom, že nemáme chodit do soukromého školství, ale proměňovat to veřejně,“ říká Alena Tkadlečková. A tak se postavila před tabuli v jihlavské škole s přízviskem „pohodová a tvořivá“ – na ZŠ Havlíčkova. Normy a striktní pravidla ji však donutily se od veřejného školství opět vzdálit. Slzy v očích, které měly „její“ děti při posledním rozloučení, však dokazují, že si alespoň mladé duše svou inovativní výukou získala.

■ Aneta Hrdličková

Jste zaměřena na projektovou výuku, co to znamená?

Učivo prvouky, vlastivědy nebo přírodovědy se uspořádá do měsíčních smysluplných celků - témat, která pronikají i do ostatních předmětů. Pak se celý měsíc tématu věnujeme, a to teoreticky, tedy hledáním informací v knihách, učebnicích, na internetu nebo ve filmech, na jejichž základě připravujeme prezentace, plakáty, vedeme diskuze, děláme ankety, hrajeme scénky... A také prakticky, což znamená, že vyrazíme do terénu za odborníky i pamětníky, na konkrétní místa, prostě do živého světa. Vrcholem bývá celodenní výprava, kde se propojuje prožívané téma, společenství třídy i cestování. Podstatné je, že jde o učení v souvislostech, které děti nutí kriticky přemýšlet, tvořit otázky, spolupracovat v týmech. Za velmi důležité považují vycházet ze zdi školy a učit v reálném světě. Podle mých zkušeností se tím

ALENA TKADLEČKOVÁ se chce podívat do škol, kde projektová či jiná výuka funguje a nechat se inspirovat. Foto: archiv MMJ

v dětech vytváří pozitivní vztah ke vzdělávání, zájem o své okolí i o sebe navzájem.

Co jste například probírali?

Jedním z měsíčních témat pro žáky páté třídy bylo například Moc a bezmoc válek. Zaměřili jsme se na 2. světovou. Motivační úvod nám zajistil místní historik Vilém Wodák, který nás vzal na ústřední hřbitov, kde nám u hrobů vyprávěl příběhy některých vojáků a jak to probíhalo tady v Jihlavě. Děti měly možnost se ho ptát a zapálit na hrobech svíčky. Poté jsme v knihovně zjišťovali, jak to vlastně všechno vzniklo a co se kde dělo. Pak jsme se rozdělili do pěti skupin, každá z nich si vybrala jednu důležitou bitvu, k ní vyrobila plakát a připravila prezentaci. A také pro ostatní vymyslela scénku nebo hru, která se odehrála venku, Na Skalce. Takhle jsme se třeba vžili do rádiových depeší při bitvě o Británii, zaujal nás také příběh židovského kluka Petra Ginze, o němž jsme si přečetli knížku, zpívali jeho písně, naučili jsme se i jednu

hebrejsky. Vyvrcholením byla výprava do Terezína, kde nám paní průvodkyně připravila speciální prohlídku k našemu tématu – procházeli jsme tak místy, na kterých byl i Petr. Z výpravy nakonec děti zpracovaly články do novin, který opravdu vyšel.

Nemáte problém s tím, že by se děti při výpravách chovaly neukázněně?

Naopak! Třeba průvodkyně v Terezíně se sama divila, jak zaujatě a zasvěceně se děti ptají. Každá výprava má totiž své podmínky: děti se musí orientovat v tématu, znát trasu výpravy, musí mít připravené otázky, v průběhu si psát poznámky nebo doplnit pracovní list. Jinak nejedou – a oni jet chtějí. Když je učivo propojeno se skutečným světem, navíc třeba ještě s jejich rodným městem, tak jsou zvědaví a sami navrhnou další možnosti, jak se přiučit, koho známého navštívit nebo třeba jenom sdílet vlastní poznatky od rodičů nebo kamarádů. Takto se nám ochotně otevíraly spousty dveří – od radnice,

nemocnice, kostelů, rozhlasu, přes farmy, dílny, podniky až po domov pro seniory. Často se zapojili rodiče dětí a představili nám své profese či zájmy. Těmi návštěvami si navíc děti vytvářejí vztah ke svému městu, k jeho historii i aktuální situaci.

Co bylo tedy tím problémem, kvůli kterému jste z Havlíčkovy školy odešla?

Těsné mantinely, které ale nastává celý systém vzdělávání. Třeba když se rozhodnu učit mimo prostory školy, měla bych si do výkazu zapsat nulu. Navíc jsem musela neustále řešit, co by řekla inspekce a musela svoji práci často obhajovat. Přesto jsem přesvědčena, že Školní vzdělávací program lze beze zbytku naplnit i tímto způsobem. Dalším důvodem bylo, že jsem v nové třídě nechtěla učit bez jasné podpory vedení školy a bez předchozí dohody s rodiči. Je pro mě důležité, aby rodiče i děti věděli, jaký způsob výuky je čeká, a řekli k tomu ano, takhle to chceme taky.

Kudy tedy vede cesta ke zlepšení českého školství?

Na to není snadná odpověď, pořád o ní přemýšlím, sleduju současnou diskuzi, inspiruje mě portál Eduin. Mělo by být normální, že děti i učitelé chodí do školy rádi. Což teď normální není a většina lidí to bohužel za normální považuje... Takže tu chybí i tlak veřejnosti. Pro mě vede cesta přes změnu tradičního způsobu výuky a přes podporu tvořivých učitelů. Když jsem po letech nastoupila zpět do práce, byla jsem zaskočena. Vždycky jsem tíhla k alternativnímu vzdělávání. Šla jsem tehdy na přednášku Jihlava mluví o vzdělávání a napojila se na rodiče, kteří jsou jinému stylu vzdělávání nakloněni. Na první přednášce mne však oslovil výstup Ondřeje Hausenblase, který říkal, ať nechodíme do soukromého školství a raději proměňujeme školství veřejné. Problém je ale už o samotného vzdělávání pro pedagogy. Kdo dnes chodí na pždák? Často ti, co už neví kudy kam. Sleduji finské školství, které došlo velké proměny shora. Zmenšili počet pedagogických fakult, zvýšili jejich náročnost a ty se staly výzvou. V českém prostředí vidím jako dobrou cestu různorodé výukové styly. V několika krajích to už funguje – ve stejné škole existuje třída s tradiční výukou i třída s výukou inovativní, a rodiče si mohou vybrat.

Co tedy bude dál?

To si chci během příštích měsíců dát dohromady. Formulovat, co je možné nabídnout v rámci státního školství a jaké podmínky jsou k tomu třeba. Jsem ráda, že současné vedení města je inovativnímu vzdělávání nakloněné. Chci se proto podívat do škol, kde projektová či jiná výuka funguje a nechat se inspirovat. Ráda bych se také zabývala sociální stránkou školy, jak dobře vést třídní kolektiv, jak nechat děti přirozeně dozrát, jak podpořit talent nebo dát prostor neprůbojným. Poté ráda nabídnu nejen Havlíčkově škole, ale i městu jako zřizovateli vzdělávacího programu, který mohou využít další školy.

Pohotovostní služba zubních lékařů – září 2019

Datum	Den	Jméno	Místo poskytování, telefon
1.	Ne	MUDr. Doležalová Jitka	Vrchlického 2497/57, 586 01 Jihlava, 567 574 572
7.	So	MUDr. Minařík Radovan	Franze Kafky 109/11, 589 01 Třešť, 567 234 137
8.	Ne	MDDr. Brožová Barbora	MUDr. Jiří Brož, stomatologické studio s.r.o., Telečská 1727/34, 586 01 Jihlava, 567 309 654, 567 305 588
14.	So	MUDr. Myslivcová Věra	Březinova 4420/62a, 586 01 Jihlava, 567 333 460
15.	Ne	MUDr. Nahodil František	Staroříšská 295, 588 65 Nová Říše, 567 318 137
21.	So	MDDr. Novák Lukáš	Znojemská 2716/78, 586 01 Jihlava, 606 066 500
22.	Ne	MDDr. Nováková Zuzana	Stonařov 70, 588 33 Stonařov, 567 319 385
28.	So	MUDr. Pavlasová Alice	Vrchlického 2497/57, 586 01 Jihlava, 567 574 577
29.	Ne	MUDr. Pejchalová Renata	DENTIST 3D s.r.o., Palackého 1222/18, 586 01 Jihlava, 721 970 188

Pohotovostní služba zubních lékařů je zajišťována SO, NE a svátky od 8:00 – 12:00 hod.

Aktuálnost přehledu, prosím, NUTNĚ ověřte na recepci Nemocnice Jihlava.

Zdroj: Krajský úřad Kraje Vysočina

Vrchlického 59,
586 33 Jihlava
tel. 567 157 211